

Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών

**Ομιλία του Αντιπροέδρου του ΣΕΒ
κ. Νίκου Αναλυτή
στην Ετήσια Συνέλευση**

Εργασιακά και Κοινωνικά θέματα

Πρωϊνή Συνεδρίαση

**14 Μαΐου 2003
Μέγαρο Μουσικής Αθηνών**

Στο λίγο χρόνο που έχω στην διάθεσή μου, θα προσπαθήσω να παρουσιάσω συνοπτικά τα πιο ουσιαστικά στοιχεία τα οποία αναδείχθηκαν στον Κοινωνικό και Εργασιακό χώρο, τον περασμένο χρόνο.

Είναι φυσικό και ζητώ συγγνώμη, ότι πολλά θα παραλείψω, αλλά ελπίζω να σας μεταδώσω ένα ουσιαστικό μήνυμα.

1. ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπεγράφη 2/ετής συμφωνία, η οποία όσον αφορά τις αμοιβές, προβλέπει για το 2002 αύξηση 4,3% με πληθωρισμό 3,6. Η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας, στο ίδιο διάστημα, ανήλθε 3,5. Στο σύνολο πρέπει να συνυπολογισθεί και ένα 1,1%, που αποτελεί υποχρέωση του προηγούμενου χρόνου.

Για το 2003 με πρόβλεψη πληθωρισμού 3,3%, που μάλλον θα πρέπει να θεωρείται αισιόδοξη, οι αυξήσεις των κατωτάτων ορίων είναι 3,9% ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας προβλέπεται να ανέβει κατά 2,6%. Στο σύνολο εδόθη μια διορθωτική αύξηση 0,3% για το 2002.

Θα πρέπει να υπογραμμίσω ότι, μετά από πολλά χρόνια, δεν προβλέπεται για το 2003 διορθωτικό ποσό.

Στα ίδια επίπεδα, περίπου, ο ΣΕΒ διαπραγματεύθηκε και υπέγραψε 60 περίπου Κλαδικές και Ομοιοεπαγγελματικές Συμβάσεις.

Τέλος, να αναφέρω ότι στην Σύμβαση περιελήφθη και συμφωνία των μερών για δραστική μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων των αποζημιώσεων απολύσεων.

Ήδη, αυτή η ρύθμιση έχει νομοθετηθεί.

2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Το Ασφαλιστικό απετέλεσε ζήτημα αιχμής για το 2002. Ο ΣΕΒ είχε την ευκαιρία να αναπτύξει γραπτά και προφορικά τις απόψεις του και την επιχειρηματολογία του και πιστεύουμε ότι βασικές θέσεις μας, όπως είναι ότι η Κοινωνική Ασφάλιση αποτελεί μέρος του συνολικού οικονομικού γίνεσθαι και επηρεάζει την ανταγωνιστικότητα και κατά συνέπεια, κάθε αύξηση του κόστους της θα είναι ιδιαίτερα αρνητική για την οικονομική ανάπτυξη, φαίνεται ότι έχουν παγιωθεί στο μυαλό όλων.

3. Ο.Α.Ε.Δ.

Ο ΟΑΕΔ, ο οποίος παίζει ή μπορεί να παίζει ουσιαστικό ρόλο σε θέματα κατάρτισης, ανεργίας και απασχόλησης, περνάει ένα στάδιο ουσιαστικής αναδιοργάνωσης, με δημιουργία θυγατρικών Εταιριών.

Ο ΣΕΒ είχε από πολύ νωρίς υπογραμμίσει την ανάγκη για μία σε βάθος αναδιοργάνωση και συμμετέχει, όπως είναι γνωστό, στα Διοικητικά Συμβούλια του ίδιου του ΟΑΕΔ αλλά και των θυγατρικών που δημιουργήθηκαν.

Προσπαθήσαμε να επηρεάσουμε προς την κατεύθυνση του εκσυγχρονισμού του οργανισμού και της ανάπτυξης μιας πελατοκεντρικής αντίληψης στην λειτουργία του. Μέχρι τώρα χωρίς μεγάλη επιτυχία. Όμως, συνεχίζουμε να προσπαθούμε λόγω της μεγάλης σημασίας που μπορεί να έχει ο ΟΑΕΔ στα θέματα της ανεργίας και της απασχόλησης.

4. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ και ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Με μεγάλη πίεση από μέρους μας και ανάπτυξη εκτεταμένης επιχειρηματολογίας, διαμορφώθηκε ένας θεσμός, που πήρε την μορφή νόμου. Με τον θεσμό αυτό συνδέεται η κατάρτιση με

την αγορά εργασίας, το επονομαζόμενο Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση. Χρειάζεται πολλή προσπάθεια ακόμη, ώστε ο θεσμός αυτός να μην μείνει ένα γράμμα κενό, αλλά να γίνει ένας ζωντανός παράγοντας, που θα γεφυρώνει την κατάρτιση με την εργασία βοηθώντας έτσι την ποιοτική αναβάθμιση του εργατικού δυναμικού και την αύξηση της απασχόλησης.

- Να μου επιτρέψετε να περιλάβω σ' αυτό το μέρος της παρουσιάσεως, ένα θέμα, που πιστεύω ότι έχει ιδιαίτερη σημασία: Το πρόγραμμα επιχειρηματικότητας των Νέων. (Junior Achievement).

Φέτος, είναι η δεύτερη χρονιά της εφαρμογής αυτού του προγράμματος. Είναι διευρυμένο με συμμετοχή 101 σχολείων (Γυμνασίων, Λυκείων και ΤΕΕ δημοσίων και ιδιωτικών) σε όλη τη χώρα. Περίπου 90 Επιχειρήσεις έχουν συνεισφέρει 140 Στελέχη τα οποία προσέφεραν έργο. Οι μαθητές που έλαβαν μέρος υπολογίζονται σε περίπου 3.000.-

Όπως γνωρίζετε η πρωτοβουλία αυτή του ΣΕΒ, η οποία προβλέπει την διδασκαλία επιχειρηματικών εννοιών εκ μέρους στελεχών εταιριών σε σχολείο της περιοχής τους, πραγματοποιείται σε συνεργασία με το διεθνή οργανισμό Junior Achievement International και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο του Υπουργείου Παιδείας στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση (ΕΠΕΑΕΚ).

Να υπενθυμίσω ότι στόχος του προγράμματος, είναι να εισαγάγει στους νέους την έννοια της επιχειρηματικότητας, να τους διδάξει πώς λειτουργούν οι επιχειρήσεις μέσα στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον και να τους βοηθήσει να συνειδητοποιήσουν τα ενδιαφέροντα και να ανακαλύψουν τις ευκαιρίες για την σταδιοδρομία τους.

Ελπίζουμε το πρόγραμμα αυτό να ανοίξει τον δρόμο, ώστε ο ΣΕΒ να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος στις ανάγκες της ζήτησης και της αγοράς και ταυτόχρονα να συμβάλλει στη δημιουργία μιας νέας ποιότητας πολιτών, με κατανόηση και γνώση για την επιχειρηματικότητα και τον ρόλο των επιχειρήσεων στη σύγχρονη οικονομία και κοινωνία.

5. ΠΟΛΥΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πρόσφατα, και νομίζω ότι ακόμη είναι υπό συζήτηση στη Βουλή, καταρτίστηκε ένα πολυνομοσχέδιο από το Υπουργείο Εργασίας. Καλύπτει πολλά θέματα ρουτίνας χωρίς ιδιαίτερη στρατηγική σημασία.

Εκείνο που αξίζει να αναφερθεί από αυτό το Νομοσχέδιο, είναι η νομοθέτηση δύο Επιτροπών Κοινωνικού Διαλόγου στις οποίες θα συμμετέχουν Κράτος – Εργοδότες και Εργαζόμενοι.

Ο θεσμός αυτός, εάν λειτουργήσει σωστά, έχει την δυνατότητα να αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμος για τον εκσυγχρονισμό των εργασιακών σχέσεων και των θεσμών στην χώρα μας.

Στα πλαίσιά του είναι δυνατόν να τεθούν και να βρουν λύσεις θέματα που ενδιαφέρουν την Βιομηχανία και να ενισχυθεί η παραγωγικότητα, όπως, καθεστώς και κόστος υπερωριών, Βαρέα και Ανθυγιεινά, ευελιξία στα ωράρια εργασίας, υποχρεωτικές τοποθετήσεις κ.ά.

6. ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Το σύστημα αυτό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Εθνικών Σχεδίων, θεσπίστηκε το 1997 – 1998. Μέσ' από αυτό οι Εθνικές Κυβερνήσεις δεσμεύονται έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μέτρα και ενέργειες που θα πάρουν, προκειμένου να αυξήσουν την απασχόληση.

Ο ΣΕΒ συμμετέχει ως θεσμικός φορέας στον σχεδιασμό του Ελληνικού Σχεδίου και μέσα από αυτό κάνει γνωστές τις απόψεις του και έχει την ευκαιρία να επιχειρηματολογήσει σε θεμελιώδη και στρατηγικά θέματα, που αφορούν την ανεργία και την απασχόληση.

Σε πολλές περιπτώσεις οι απόψεις του ΣΕΒ έχουν επηρεάσει ή τουλάχιστον συμπίπτουν, με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής προς την Ελληνική Κυβέρνηση επί αυτών των θεμάτων. π.χ. Παράδειγμα η φετινή 2003 έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις θέσεις απασχόλησης κλπ.

«Στην Ελλάδα η απασχόληση του εργατικού δυναμικού είναι σημαντικά χαμηλότερη από τους στόχους που έχει θέσει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κυρίως όσο αφορά το γυναικείο πληθυσμό. Τα χαμηλά ποσοστά συνολικής απασχόλησης συγκριτικά με τα υπόλοιπα κράτη μέλη οφείλονται εν μέρει στα χαμηλά επίπεδα μερικής απασχόλησης που συναντάμε στην Ελλάδα.

Η ανεργία, παρά την σταδιακή της μείωση επί τρία συναπτά έτη, το 2002 εξακολουθεί να βρίσκεται υψηλότερα από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την αναλογία των γυναικών να ξεπερνάει στο διπλάσιο αυτή των ανδρών.

Η μεταρρύθμιση του δημόσιου φορέα απασχόλησης που θεωρείται απαραίτητη για την αντιμετώπιση της μακροχρόνιας ανεργίας έχει καθυστερήσει. Για την αύξηση της παραγωγικότητας των εργαζομένων, η οποία παρακωλύεται μεταξύ άλλων από ανεπαρκείς ικανότητες (-γνώσεις), απαιτείται

η ενσωμάτωση συστημάτων τόσο προπαρασκευαστικής όσο και συνεχούς εκπαίδευσης.

Η πολυπλοκότητα του φορολογικού συστήματος και οι υψηλές εισφορές για κοινωνική ασφάλιση, παρά τις πρόσφατες αλλαγές, παραμένουν τροχοπέδη στις προσλήψεις.

Επιπλέον, οι συνέπειες των μεταρρυθμίσεων που έγιναν με σκοπό την προώθηση των ευέλικτων μορφών εργασίας εμφανίστηκαν περιορισμένες. Τέλος, απαραίτητη κρίνεται η δρομολόγηση προσπαθειών για μείωση της αδήλωτης απασχόλησης».

7. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ

Τέλος, στα πλαίσια της Ελληνικής Προεδρίας, ο ΣΕΒ έχει επεξεργασθεί και έχει διαμορφώσει τις απόψεις της Εργοδοτικής πλευράς για τις εργασιακές σχέσεις και τις έχει παρουσιάσει

Οι θέσεις αυτές που αφορούν στην απασχόληση, στον κοινωνικό διάλογο, στην κοινωνική προστασία, στην μετανάστευση και στην κοινωνική ευθύνη, αποτυπώθηκαν στην ειδική έκδοση του ΣΕΒ: «Ελληνική Προεδρία οι θέσεις του Επιχειρηματικού Κόσμου»

8. ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟ

Κλείνοντας αυτή την παρουσίαση, θα ήθελα να κάνω μία γενική αναφορά στρατηγικής στο θέμα των εργασιακών σχέσεων υπό ευρεία έννοια.

Οι πέντε βασικοί άξονες αυτών των σχέσεων μπορεί να ορισθούν ως εξής: Αμοιβή, Χρόνος Κατάρτισης, Ανεργία, Απασχόληση, Ασφάλιση.

Στην διαμόρφωση και εξέλιξη αυτών των θεμάτων, ο ΣΕΒ έχει ουσιαστική συμμετοχή. Όμως, ο χώρος στον οποίο ασκεί θεσμικό ρόλο, είναι η Αμοιβή. Μέσα από την Εθνική Συλλογική Σύμβαση και ένα μεγάλο αριθμό Κλαδικών και Ομοιοεπαγγελματικών Συμβάσεων, ρυθμίζει το εργασιακό κόστος και την εξέλιξή του. Ουσιαστικά ρυθμίζει την αμοιβή της εργασίας αφού, Η Εθνική Σύμβαση έχει ισχύ νόμου.

Τον ίδιο ρόλο θέλουμε και μπορούμε πιστεύω να παίξουμε και για άλλους παράγοντες που επηρεάζουν την εργασία και την παραγωγικότητά της. Χρόνος Κατάρτισης, Ασφάλιση, Απασχόληση.

Δεν πρέπει όμως να περιμένουμε οι εξελίξεις και οι ρυθμίσεις αυτών των θεμάτων να έλθουν εκ των άνω μέσω νομοθετήσεως από Κυβερνήσεις. Πάντα το Πολιτικό ή Κομματικό κόστος κάνει αυτόν τον δρόμο διαφορούμενο και ατελεύτητο και προηγείται στις επιλογές αυτών που νομοθετούν.

Από μας όμως εξαρτάται η ανάπτυξη ενός Κοινωνικού Διαλόγου μεταξύ Εργαζομένων και Εργοδοτών και μέσα από αυτόν να επιδιώξουμε την επαναρρύθμιση των εργασιακών σχέσεων, ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες, να ανταποκρίνονται στα νέα δεδομένα της οικονομίας και να λειτουργούν θετικά προς την κατεύθυνση της αύξησης της παραγωγικότητας, των επενδύσεων και της απασχόλησης. Η διαδικασία αυτή προϋποθέτει αναγνώριση και σεβασμό των αναγκών της άλλης πλευράς και θεωρείται πιο μακρά και πιο δύσκολη. Όμως, η εποχή και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Μοντέλο ενθαρρύνουν την ανάπτυξη ενός τέτοιου διαλόγου.

Όσο και αν θεωρείται πιο δύσκολος δρόμος, μεσο-μακροπρόθεσμα τα Επιτεύγματα είναι πιο σταθερά, πιο βέβαια και διαμορφώνουν θετικό κλίμα κοινωνικής συνοχής, που είναι απαραίτητο για βελτίωση και της ανταγωνιστικότητας, θεμελιώνουν την ευελιξία, ανεξαρτοποιούν τους Κοινωνικούς Εταίρους και ανυψώνουν τον ρόλο τους έναντι Κομματικής νοοτροπίας και παρεμβάσεων.

Ο δρόμος του διαλόγου, φυσικά, προϋποθέτει από μέρους μας διαμόρφωση θέσεων και στόχων, προετοιμασία επιχειρηματολογίας, δημιουργία καλών σχέσεων και αμοιβαίας εμπιστοσύνης με την άλλη πλευρά, ανάπτυξη διαπραγματευτικής ικανότητας και εκπροσώπηση υψηλού επιπέδου.

Αυτά όλα τα στοιχεία ο ΣΕΒ τα έχει και μπορεί να τα αναπτύξει κι'άλλο και πάνω σ'αυτά έχει την δυνατότητα να κτίσει το μέλλον των Εργασιακών Σχέσεων ακολουθώντας τα πρότυπα της Ευρώπης, μέρος της οποίας είναι η χώρα μας.